

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

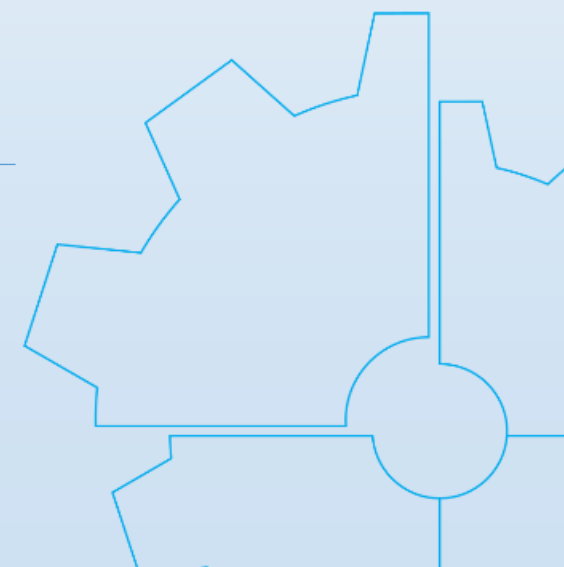
Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb

Návrh změny typologie sociálních služeb

JUDr. Štefan Čulík, MPSV

**Závěrečná konference projektu Rozvoj systému sociálních služeb
Praha, 28. listopadu 2022**

Rozvoj systému sociálních služeb (RSSS)
reg.číslo: CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_007/0003739

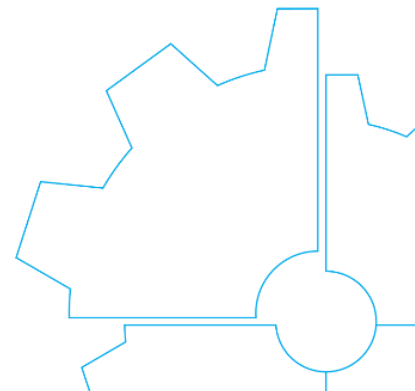

Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb

Obsah prezentace

- Úvodní informace o sociálních službách
- Změny systému sociálních služeb
- Nové definování druhů sociálních služeb
- 7 základních okruhů sociálních služeb

Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb

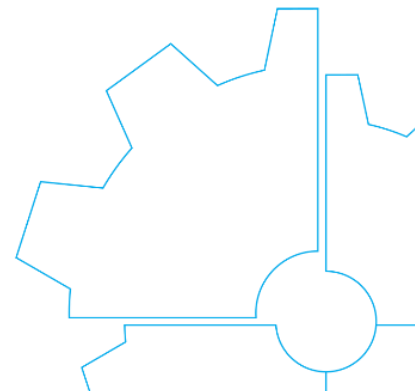
Úvodní informace o sociálních službách

Základní právní předpisy

- zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách
- nařízení vlády č. 98/2015 Sb. o provedení § 101a zákona o sociálních službách

Základní formy sociálních služeb

- pobytové
- ambulantní
- terénní
- distanční

Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb

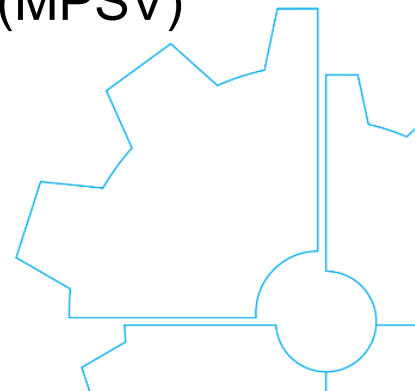
Úvodní informace o sociálních službách

Podmínky poskytování sociálních služeb

- existuje celkem 33 druhů sociálních služeb
- povinná registrace
- dodržování zákonem stanovených povinností a standardů kvality sociálních služeb poskytovateli

Kontrola v systému sociálních služeb

- kontrola – poskytování sociálních služeb = inspekce poskytování sociálních služeb (MPSV)
- plnění registračních podmínek = krajské úřady a magistrát hl. m. Prahy + MPSV

Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb

Změny systému sociálních služeb

2 připravované novely zákona o sociálních službách
návrh nové úpravy sociálně zdravotní oblasti (dlouhodobá péče)

První novela (účinnost 7/2023)

- zdůraznění přednosti poskytování ambulantních a terénních sociálních služeb před službami pobytovými
- zahrnutí pečujících osob do okruhu cílových skupin osob u některých sociálních služeb
- zavedení tzv. valorizačního mechanismu pro stanovení maximální výše úhrad
- zavedení tzv. personálního a materiálně technického standardu

Druhá novela (účinnost 7/2024)

- předvídatelné a stabilní financování
- úprava druhů sociálních služeb
- garantovaná kvalita sociálních služeb

Nová zákonná úprava sociálně zdravotní oblasti (účinnost 1/2024)

- definice klienta dlouhodobé péče
- optimalizace a sjednocení poskytování systému dlouhodobé péče
- nastavení jednotného vnímání kvality, zvýšení dostupnosti dlouhodobé péče a zvýšení efektivnosti využití stávajících zdrojů financování tak, aby systém adekvátně reagoval na potřeby klientů

Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb

Nové definování druhů sociálních služeb

V rámci přípravy podkladů pro novelizaci zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách zřídilo MPSV 4 samostatné pracovní skupiny, zaměřené na následující základní oblasti:

- Změna typologie sociálních služeb
- Pracovníci v sociální oblasti
- Financování a plánování dostupnosti sociálních služeb – makroekonomický pohled
- Kvalita v sociálních službách

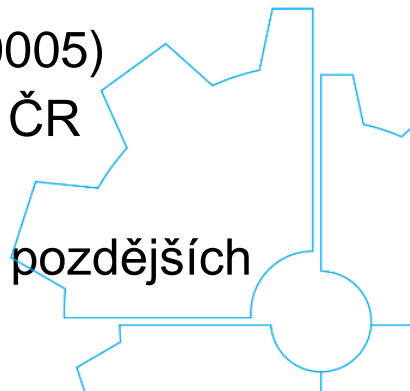
PS pro nové definování druhů sociálních služeb

Účel činnosti

- provést analýzu dosavadních 33 druhů sociálních služeb vymezených v ZoSS
- navrhnout redefinici sociálních služeb za současného snížení počtu jejich druhů

Podklady pro diskusi

- Výstupy Projektu Podpora procesů v sociálních službách (Reg. č.: CZ.1.04/3.1.00/04.00005)
- Analýza vlivu nové typologie sociálních služeb na systém fungování sociálních služeb v ČR
- Výkony sociálních služeb
- Doporučující návrhy ke změně zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

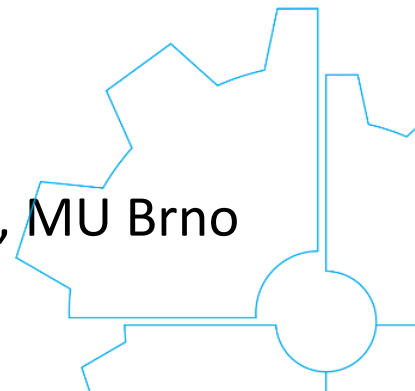

Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb

PS pro nové definování druhů sociálních služeb

Složení PS

- Za MPSV:
 - Mgr. Bc. Zdislava Odstrčilová (NM 2)
 - Mgr. Jan Vrbický (ZŘO22)
 - Mgr. Martina Štěpánková Štýbrová (ŘO25)
 - JUDr. Štefan Čulík (ZVO 222)
 - Mgr. Dana Černostová (odd. 222)
- Za jiné organizace:
 - Ing. Daniela Lusková, MPA (UZS)
 - Ing. Renata Kainráthová (UZS)
 - Bc. Dagmar Žitníková (OSZSP ČR)
 - Mgr. Jana Hnyková (OSZSP ČR)
 - doc. PhDr. Kateřina Kubalčíková, Ph.D., Katedra sociální politiky a sociální práce, MU Brno
 - Mgr. Adéla Michková, Ph.D. (UPCE Fakulta zdravotnických studií)

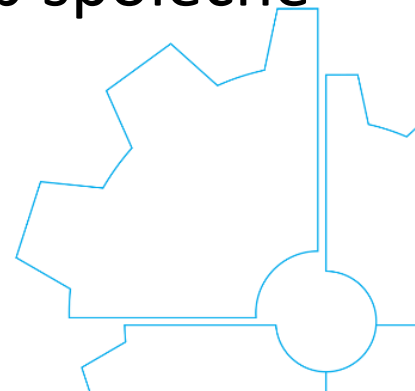

Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb

PS pro nové definování druhů sociálních služeb

Obsah a výstupy 1. setkání (31. 8. 2022)

- Diskuse nad obecným přístupem k hodnocení způsobu definování jednotlivých druhů sociálních služeb a nastavení kritérií pro slučování druhů sociálních služeb tam, kde je to možné, účelné a žádoucí
- Podkladem pro uvedenou diskusi byl pracovní návrh seskupení jednotlivých druhů SS podle charakteru základních činností a účelu SS
- V návaznosti na zvolený přístup k návrhu redefinování SS formulovala PS pro pracovní podskupiny k jednotlivým okruhům sociálních služeb společné otázky

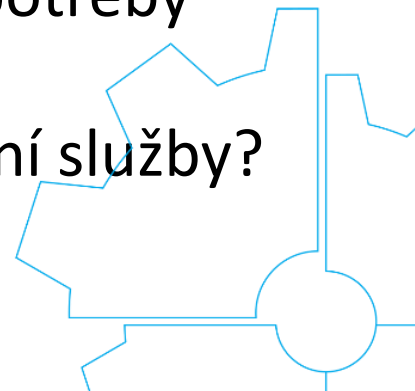

PS pro nové definování druhů sociálních služeb

Souhrn otázek pro všechny pracovní podskupiny:

1. Jak Vy sami vnímáte roli, účel a užitečnost (opodstatněnost) své sociální služby pro společnost?
2. Můžete z vašeho pohledu popsat slabé a silné stránky stávající legislativy?
3. Které (základní) činnosti stanovené zákonem by podle vás neměly patřit do Vámi poskytované sociální služby? A které tam naopak chybí?
4. Koho vnímáte jako zadavatele poskytování sociální služby? Kdo je podle Vašeho názoru správným zadavatelem (stát, kraj, obec, klient???)
5. Myslíte si, že jsou v rámci sociálních služeb dostatečně uspokojeny potřeby osob, vč. uživatelů vaší cílové skupiny?
6. Jak by dle Vašeho názoru měla být nastavena dostupnost vaší sociální služby? Podle jakých kritérií?

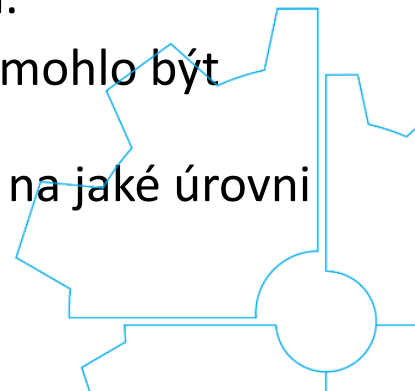

Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb

PS pro nové definování druhů sociálních služeb

Shrnutí diskuse:

- Byl přijat obecný přístup, že se při vypracovávání návrhu redefinování SS a jejich redukce bude vycházet ze základních činností, avšak při současném zohlednění specifik jednotlivých služeb a jejich cílových skupin.
- Stávající počet druhů služeb je nadbytečný, je nutná redukce.
- Klíčové pro vymezení SS je i zajištění jejich odpovídajícího financování.
- Je třeba „ohlídat“ jednoznačné (dostatečně přesné) vymezení kritérií smyslu a účelu dané sociální služby.
- Je zapotřebí lépe definovat cílové skupiny; přitom však dobře určit míru regulace. Přesná definice okruhu osob má vliv na vyhledání potřebné služby, tj. zájemce se bude lépe orientovat v zaměření dané sociální služby, komu je určena.
- Je nežádoucí koncentrovat všechny služby na jednom místě a pro všechny.
- V oblasti poskytování sociálních služeb jdou proti sobě dva zájmy. Finance a potřeby klientů.
- Při vymezování druhů sociálních služeb je nutné určit vyšší míru specializace (příkladem by mohlo být zdravotnictví).
- V rámci zajištění financování SS bude třeba stanovit odpovědnost kdo co bude financovat a na jaké úrovni (obce, kraje, stát).

Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb

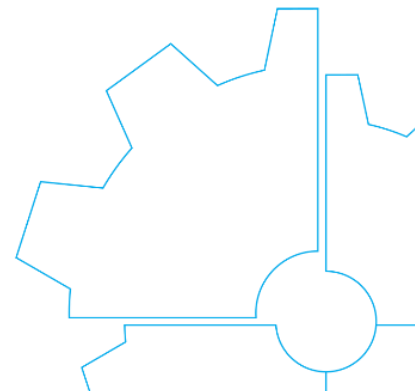
7 základních okruhů sociálních služeb

Pobytová služba sociální péče

Definice služby: Kompenzace, udržení a rozvoj chybějících schopností (kompetencí) v péči o vlastní osobu a sociální dovednosti u osoby, která má sníženou soběstačnost a vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby, přičemž podpora je nutná v rozsahu, který není možné zajistit ani prostřednictvím terénní ani ambulantní formy poskytování, a to jak v rozsahu časově omezeném, popř. nepřetržitě.

Činnosti:

1. pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu a osobní hygienu;
2. aktivizační a nácvikové činnosti;
3. pomoc a podpora při podávání nebo přípravě jídla a pití;
4. zprostředkování kontaktu se společenským prostředím;
5. sociálně terapeutické činnosti.

Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb

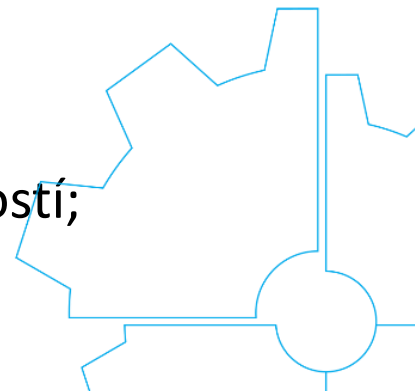
7 základních okruhů sociálních služeb

Ambulantní služba sociální péče

Definice služby: Kompenzace, udržení a rozvoj chybějících schopností (kompetencí) v péči o vlastní osobu a sociální dovedností u osoby, která tuto pomoc a podporu potřebuje z důvodu snížené soběstačnosti a jejíž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Cílem služby je zajistit podporu člověka a jeho udržení v přirozeném prostředí, vč. podpory pečujících osob.

Činnosti:

1. pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu a osobní hygienu;
2. zajištění stravy;
3. pomoc a podpora při podávání nebo přípravě jídla a pití;
4. zprostředkování kontaktu se společenským prostředím;
5. sociálně terapeutické činnosti;
6. pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí;
7. výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti.

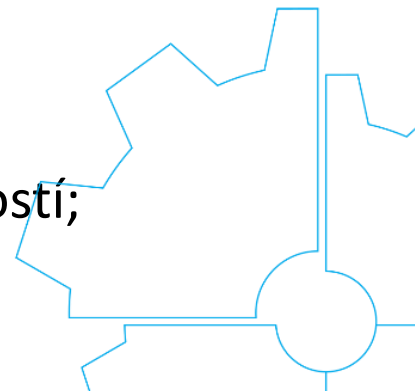
7 základních okruhů sociálních služeb

Terénní služba sociální péče

Definice služby: Kompenzace, udržení a rozvoj chybějících schopností (kompetencí) v péči o vlastní osobu, domácnost a sociálních dovedností u osoby, která tuto pomoc a podporu potřebuje z důvodu snížené soběstačnosti a jejíž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Cílem služby je zajistit podporu člověka a jeho udržení v přirozeném prostředí, vč. podpory pečujících osob.

Činnosti:

1. pomoc a podpora při podávání nebo přípravě jídla a pití případně jeho příprava;
2. pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí;
3. pomoc a podpora při zajišťování chodu domácnosti;
4. pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu a osobní hygienu;
5. zprostředkování kontaktu se společenským prostředím;
6. pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí;
7. sociálně terapeutické činnosti.

Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb

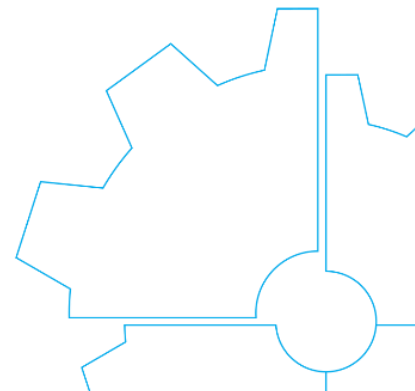
7 základních okruhů sociálních služeb

Kontaktní a aktivizační služba sociální prevence

Definice služby: Stabilizace sociální situace osoby, rodiny nebo komunity. Podpora směřující k rozvoji kompetencí, schopností a dovedností vedoucích k řešení nepříznivé sociální situace, a to především v oblastech: nalezení vlastního bydlení, začlenění na trh práce nebo začlenění do běžného sociálního prostředí.

Činnosti:

1. sociálně terapeutické činnosti (individuální, skupinové);
2. depistáž a kontaktní práce/povinný;
3. výměnný a jiný harm reduction program/volitelný;
4. poskytnutí ubytování a stravy/volitelné, pomoc při zajištění stravy;
5. aktivizační aktivity;
6. nácvik dovedností pro zvládnání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění;
7. podpora vytváření a zdokonalování základních pracovních návyků a dovedností;
8. zprostředkování kontaktu se společenským prostředím;
9. pomoc při osobní hygieně;
10. komunitní sociální činnost;
11. pomoc a podpora rodině v péči o dítě;
12. pomoc a podpora při výchově dítěte, případně podpora těchto dětí;
13. podpora v oblasti partnerských vztahů;
14. podpora při získávání návyků souvisejících se zajištěním chodu domácnosti;
15. podpora v hospodaření s penězi, včetně nácviku této činnosti;
16. činnosti sanace rodiny

Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb

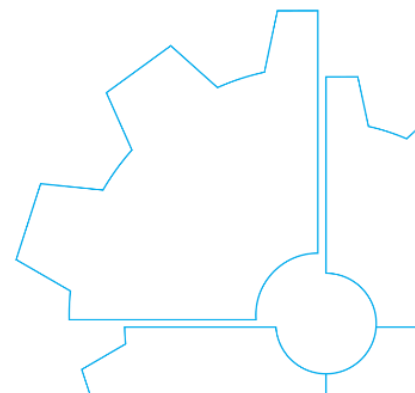
7 základních okruhů sociálních služeb

Krizová služba sociální prevence

Definice služby: Stabilizace situace osoby, která se nachází v akutní krizi (sociální nebo zdravotní). Je poskytována podpora a základní péče v akutní krizi a podpora v řešení situace osoby.

Činnosti:

1. krizová intervence;
2. poradenství;
3. zprostředkování kontaktu se společenským prostředím;
4. pomoc při uplatňování práv, zájmů a osobních záležitostí;
5. zajištění krizového/dočasného ubytování;
6. poskytnutí hygieny.

Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb

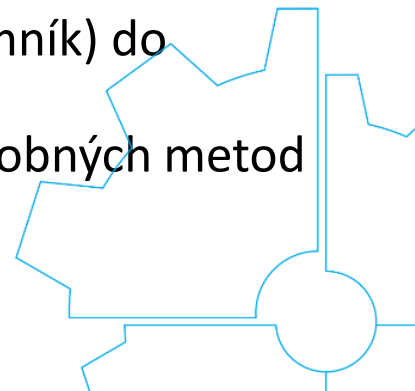
7 základních okruhů sociálních služeb

Služba odborného sociálního poradenství

Definice služby: Odborné sociální poradenství poskytované osobám odbornými poradenskými pracovníci vedoucí k řešení a prevenci jejich nepříznivé sociální situace.

Činnosti:

1. poskytnutí poradenství směřující k řešení nepříznivé sociální situace;
2. výchovná a poradenská činnost při výkonu NRP;
3. tlumočení pomocí znakového jazyka pro sluchově postižené;
4. tlumočení online (pomocí webové kamery/nových technologií/do komunikačního kódu uživatele);
5. poskytnutí vizualizace mluvené češtiny;
6. poskytnutí tlumočení mezi jiným národním znakovým jazykem (popř. mezinárodním znakovým systémem);
7. překlad z psané formy českého jazyka (korespondence), popř. její akustické podoby (záznamník) do komunikačního kódu uživatele a naopak;
8. tlumočení pomocí Lormovy dotekové abecedy, popřípadě znakování ruky v ruce, nebo obdobných metod pro osoby s kombinovaným znakovým a sluchovým postižením;
9. socioterapeutické aktivity.

Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb

7 základních okruhů sociálních služeb

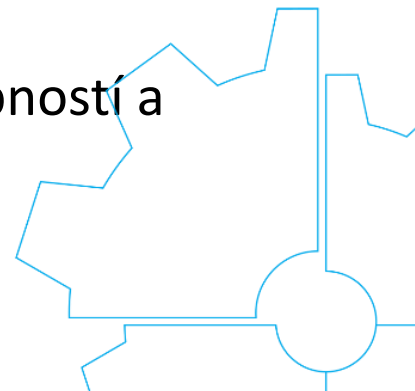
Služba pro rodinu

Definice služby: Služby jsou určeny pro rodiny s dětmi, pod termín rodina s dítětem spadá i rodina, která očekává narození dítěte nebo přijetí dítěte do NRP.

Bude se jednat o komplexní službu pro rodinu, zahrnující terénní, ambulantní, popř. i pobytovou formu služby.

Činnosti:

1. podpora a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí;
2. sociálně terapeutické činnosti, jejichž poskytování vede k rozvoji nebo udržení osobních či sociálních schopností a dovedností podporujících sociální začleňování osob;
3. rozvojové, nácvikové činnosti, jejich poskytování vede k rozvoji nebo udržení schopností a dovedností v přirozeném sociálním prostředí;
4. poskytnutí ubytování, jde-li o pobytovou formu služby;
5. zmírňování konfliktů v přirozeném prostředí dítěte.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb

Děkuji za pozornost.

Rozvoj systému sociálních služeb (RSSS)
reg.číslo: CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_007/0003739

